

רע"פ 7206/19 - חמדה קורניק, רועי קורניק נגד מדינת ישראל - רשות האוכלוסין וההגירה

בבית המשפט העליון

רע"פ 7206/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקשים: 1. חמדה קורניק
2. רועי קורניק

נגד

המשיבה: מדינת ישראל - רשות האוכלוסין וההגירה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בע"פ 11041-09-16 מיום 18.3.2019 שניתן על ידי כב' סגן הנשיאה א' איטח, והשופטים ס' דוידוב-מוטולה וא' סופר

בשם המבקשים: עו"ד דפי שגל

החלטה

- לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה (סגן הנשיאה א' איטח; והשופטים' דוידוב-מוטולה-א' סופר) בע"פ 11041-09-16 מיום 18.3.2019, בגדרו התקבל ערעור המשיבה על הכרעת דינו של בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב-יפו (השופטת ר' צדיק) בהע"ז 13547-09-14 מיום 4.7.2016.
- נגד המבקשים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין בצוותא, לפי סעיפים 2(א)(1), 2(א)(2); ו-1 לג' לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, וסעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
- על פי המפורט בכתב האישום המתוקן, המבקשים העסיקו עובד זר (להלן: העובד) פעם בשבוע למשך תקופה של כשנה בעבודותמשק בית בנכס שבבעלותם. העובד לא היה אזרח ישראל באותה עת, ולא היה רשאי לעבוד אצל המבקשים בעבודה זו.

ביום 26.11.2012 נערכה ביקורת של יחידת האכיפה למעסיקים שבמשרד הפנים בנכס המבקשים, ובמהלכה נמצא העובד כשהוא פורק מצרכים מרכב חונה ומכניסם אל תוך הנכס. במועד זה הופסקה עבודתו של העובד אצל המבקשים.

4. בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב-יפו זיכה את המבקשים מהעבירה המיוחסת להם בכתב האישום.

נקבע כי ממכלול הראיות שהוצג בפני בית המשפט, לרבות עדותם של המבקשים, הוכח היסוד העובדתי לביצוע העבירה המיוחסת למבקשים.

עם זאת, קבע בית הדין האזורי לעבודה כי המבקשים לא היו מודעים לכך שהעסקתו של העובד היתה שלא כדין, וכי לא חשדו או "עצמו עיניים" כי כך הדבר. זאת, בין היתר על רקע טענת המבקשת לפיה סברה בטעות כי לעובד יש היתר עבודה, ולנוכח עדות המבקש כי לא היה לו "כל קשר" עם העובד.

5. ערעור המשיבה על זיכוי המבקשים התקבל על ידי בית הדין הארצי לעבודה ביום 18.3.2019.

בית הדין הארצי לעבודה הכריע כי התקיים במבקשים היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעתם, וזאת מאחר ש"עלה בהם חשד קונקרטי וממשי" כי העסקת העובד לא היתה חוקית. בהקשר אחרון זה צוין כי המבקשים ידעו כי הם מעסיקים עובד אשר אינו אזרח ישראלי וכי לא היה בידם היתר להעסקת עובד זר.

עוד נקבע כי בנסיבות המקרה לא עמדו המבקשים ב"חובת הבירור" המוטלת עליהם, ולא נקטו בפעולות אשר יש בהן כדי להפיג את החשד אשר קינן בהם כי העסקת העובד לא היתה חוקית.

לנוכח זאת, הרשיע בית הדין הארצי לעבודה את המבקשים בעבירה אשר יוחסה להם, וקבע כי הדיון בעניינם יוחזר לבית הדין האזורי לעבודה לצורך שמיעת טיעונים לעונש ומתן גזר דין.

6. על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה הגישו המבקשים בקשת רשות ערעור. בקשה זו נדחתה בהחלטתי במסגרת רע"פ 3050/19 קורניק נ' מדינת ישראל (20.5.2019) מאחר שהוגשה בטרם נגזר דינם של המבקשים בבית הדין האזורי לעבודה.

7. ביום 16.9.2019 גזר בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב-יפו קנס על כל אחד מהמבקשים בסך של 13,000 ש"ח, והורה להם לחתום על התחייבות לפיה ימנעו מביצוע העבירה בה הורשעו למשך 3 שנים.

8. מכאן בקשת רשות הערעור שלפנייה מופנית כלפי פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה.

בבקשה נטען כי שגה בית הדין הארצי לעבודה משקבע כי התקיים במבקשים היסוד הנפשי הנדרש לצורך עמוד 2

הרשעתם בהסתמך על בחינת "חובת הבירור" המוטלת עליהם, לפיה היה עליהם לנקוט במספר פעולות על מנת להפיג את החשד שהתעורר בליבם.

לשיטת המבקשים, יישומה של אמת מידה זו הובילה את בית הדין הארצי לבחון האם התקיים בעניינם "חשד אובייקטיבי", ולפיו היה עליהם לחשוד כי העסקת העובד לא היתה חוקית, חלף בחינת השאלה האם קונן בליבם חשד סובייקטיבי כי אכן כך הדבר.

כמו כן טענו המבקשים כי לא הוכחה בנסיבות המקרה התקיימותו של היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעתם ביחס "לשתי העבירות" שבהן הורשעו.

לבסוף, המבקשים סבורים כיטענותיהם מעלות סוגיות עקרוניות רחבות היקף המצדיקות את מתן רשות הערעור, ולחילופין מלמדות על עיוות דין קיצוני המצדיק היעדרות לבקשה.

9. דין הבקשה להידחות.

10. הלכה היא כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במשורה ובמקרים נדירים בלבד ובהם סוגיה עקרונית רחבת היקף החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים של חשש לעיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני.

11. עניינם של המבקשים אינה נמנה עם מקרים חריגים אלו – ודי בכך כדי לדחות את הבקשה.

בפסיקתו של בית משפט זה נקבע כי בהתאם להוראות סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין תחליף מהותי למודעות לטיב המעשה ולקיום נסיבות, הנדרשת כחלק מהיסוד הנפשי של "מחשבה פלילית", הוא חשד סובייקטיבי של נאשם בדבר טיב ההתנהגות או אפשרות קיום הנסיבות, והימנעות מבירור חשד זה (ע"פ 7621/14 גוטסדינר נ' מדינת ישראל (1.3.2017) להלן: עניין גוטסדינר; ע"פ 7704/13 מרגולין נ' מדינת ישראל (8.12.2015); להלן: עניין מרגולין).

עוד נקבע כי היקף חובת בירור החשד המוטלת על נאשם משתנה בהתאם לנסיבות המקרה, וכי ככל שישנם יותר נתונים המעצימים את החשד – כך חובת הבירור גדלה בהתאם. בהקשר זה צוין כי מבחנים אובייקטיביים של סבירות יכולים לשמש ככלי עזר לבדיקת קיומו של חשד סובייקטיבי, ולבחינת טיבו של בירור (עניין מרגולין, בפסקה 42 לפסק דינו של השופט נ' הנדל; וראו גם: עניין גוטסדינר, בפסקה 27).

טענותיהם של המבקשים בבקשה ממוקדות כולן בהחלתן של אמות המידה אשר הותוו בפסיקה בעניין זה על נסיבות עניינם הפרטי – והן אינן מעלות כל סוגיה עקרונית רחבת היקף המצדיקה את מתן רשות הערעור.

12. זאת ועוד, איני סבור כי נפל פגם בקביעתו של בית הדין הארצילפיה התקיים במבקשים היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעתם.

זאת, שכן בניגוד לטענת המבקשים בפסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה נקבעמפורשות כי בלבם של המבקשים קונן חשד סובייקטיבישהעסקתו של העובד לא היתה כדין. בין היתר מאחר שידעו כי העסיקו עובד שאינו אזרח ישראלי וכי לא היה בידם היתר להעסקת עובד זר, וכי לא נעשה די על מנת להפיג חשד זה.

ממילא, אין לקבל את הטענה כי נגרם למבקשים עיוות דין מהותי המצדיק היענות לבקשתם.

13. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנההיום, יט' בחשוןהתש"פ (17.11.2019).

ש ו פ ט
